Metodika a postup klasifikace v předmětu PKO pro 1. ročník oboru vzdělání Provoz a ekonomika dopravy (Program ZAV), školní rok 2026/2027

1. Úvod a obecné cíle předmětu

Ovládání klávesnice desetiprstovou hmatovou metodou je základním kamenem odborné gramotnosti absolventa a nezbytným předpokladem pro jeho úspěšné uplatnění v administrativní praxi, službách i dalších odborných profesích. Hlavním cílem předmětu Písemná a elektronická komunikace (PKO) v 1. ročníku je osvojení této techniky tak, aby se proces psaní stal plně automatizovaným. Metodika ZAV, jejímž symbolem je moudrá sova, vede žáka od vědomého úsilí k naprosté automatizaci pohybů. Aby došlo k vytvoření správných dynamických stereotypů, je bezpodmínečně nutný pravidelný a soustavný trénink v minimálním rozsahu **3krát týdně**. Výuka v programu ZAV je koncipována jako „škola hrou“, která však vyžaduje vysokou míru osobní disciplíny a vytrvalosti.

2. Metodika výpočtu výkonů

Výpočty výkonů provádí program ZAV automaticky na základě mezinárodních penalizačních standardů, které jsou platné již desítky let a zajišťují objektivitu hodnocení.

a) Čisté úhozy za minutu (rychlost)

Měsíční limity rychlosti pro žáky 1. ročníku jsou stanoveny podle **čistých úhozů za minutu** dosažených v měsíčních zkouškách nebo čtvrtletních písemných pracích. Požadavky na počet čistých úhozů se v průběhu školního roku postupně zvyšují následovně:

Měsíc	Výborný	Chvalitebný	Dobrý	Dostatečný	Nedostatečný
Září	**> 120**	**> 100**	**> 80**	**> 60**	**< 60**
Říjen	**> 140**	**> 120**	**> 100**	**> 70**	**< 70**
Listopad	**> 150**	**> 130**	**> 110**	**> 80**	**< 80**
Prosinec	**> 160**	**> 140**	**> 120**	**> 90**	**< 90**
Leden	**> 170**	**> 150**	**> 130**	**> 100**	**< 100**
Únor	**> 180**	**> 160**	**> 140**	**> 110**	**< 110**
Březen	**> 190**	**> 170**	**> 150**	**> 120**	**< 120**
Duben	**> 200**	**> 180**	**> 160**	**> 130**	**< 130**
Květen	**> 210**	**> 190**	**> 170**	**> 140**	**< 140**
Červen	**> 220**	**> 200**	**> 180**	**> 150**	**< 150**

b) Procento chyb (přesnost)

Limity přesnosti, vyjádřené jako procento chyb, jsou pro jednotlivé klasifikační stupně v předmětu PKO (v rámci programu ZAV) stanoveny následovně:

Klasifikační stupeň	Rozpětí procenta chyb
Výborný	**0,00 % – 0,20 %**
Chvalitebný	**0,21 % – 0,40 %**
Dobrý	**0,41 % – 0,60 %**
Dostatečný	**0,61 % – 0,80 %**
Nedostatečný	**0,81 % a více**

Při hodnocení je důležité mít na paměti **pravidlo horšího výsledku**. To znamená, že výsledná známka z měsíční zkoušky i čtvrtletní písemné práce se vždy určí podle toho parametru (rychlost vs. přesnost), který je horší. Pokud například žák dosáhne rychlosti na známku 1, ale v přesnosti odpovídá jeho výkon známce 3, bude výsledná známka trojka (dobrý).

Jak je již výše upřesněno, na výslednou známku má vliv také splnění doporučeného počtu cvičení.

3. Limity postupu v programu ZAV

Dosažení stanoveného počtu cvičení v programu ZAV je klíčovým indikátorem plnění školního vzdělávacího programu.

Limity hodnocení za počet napsaných cvičení:

Měsíc	Výborný	Chvalitebný	Dobrý	Dostatečný	Nedostatečný
Září	**250**	**200**	**150**	**100**	**< 100**
Říjen	**450**	**400**	**350**	**200**	**< 200**
Listopad	**600**	**550**	**500**	**350**	**< 350**
Prosinec	**700**	**650**	**600**	**450**	**< 450**
Leden	**800**	**750**	**700**	**550**	**< 550**
Únor	**850**	**800**	**750**	**600**	**< 600**
Březen	**950**	**900**	**850**	**700**	**< 700**
Duben	**1050**	**1000**	**950**	**800**	**< 800**
Květen	**1150**	**1050**	**1000**	**850**	**< 850**
Červen	**1200**	**1100**	**1050**	**900**	**< 900**

4. Klasifikace v předmětu PKO

a) Měsíční hodnocení počtu napsaných cvičení (váha 5)

- viz tabulka dle bodu 3

b) Měsíční zkouška přesnosti a rychlosti (váha 6)

- v rámci metodiky předmětu PKO (Písemná a elektronická korespondence) lze popsat jako standardizovaný nástroj průběžného hodnocení, který slouží k objektivnímu měření pokroku žáka při osvojování desetiprstové hmatové metody
- postup hodnocení dle bodu 2

Z metodického hlediska lze měsíční zkoušku definovat prostřednictvím těchto klíčových aspektů:

Pravidelná diagnostika dovedností: Zkouška probíhá v měsíčních intervalech (od září do června) a jejím cílem je ověřit, zda u žáka dochází k plánované **automatizaci pohybů** a vytváření správných dynamických stereotypů.

Dualita měřených parametrů: Výkon v měsíční zkoušce je definován dvěma rovnocennými složkami – **rychlostí** (čisté úhozy za minutu) a **přesností** (procento chyb).

Princip gradace nároků: Metodika počítá s postupným zvyšováním náročnosti. Limity pro jednotlivé klasifikační stupně se každý měsíc zvyšují (např. pro známku „výborný“ je v září vyžadováno >120 úhozů, zatímco v červnu již >220 úhozů), což reflektuje očekávaný růst odborné gramotnosti.

Aplikace pravidla horšího výsledku: Z metodického hlediska zkouška klade důraz na vyváženost výkonu. Výsledná známka se stanovuje podle horšího z obou měřených parametrů, což brání žákům upřednostňovat rychlost na úkor chybovosti.

Hierarchie v klasifikačním systému: Měsíční zkouška představuje základní jednotku hodnocení, která je čtyřikrát ročně doplněna **čtvrtletní písemnou prací** s vyšší klasifikační vahou.

Metodicky tedy měsíční zkouška není jen izolovaným testem, ale součástí komplexního systému, který kombinuje výkon (zkouška), píli (počet cvičení) a disciplínu (pravidelný trénink).

c) Čtvrtletní písemná práce (váha 9)

- má v klasifikaci žáků 1. ročníku zásadní roli, neboť má vyšší váhu při výsledném hodnocení ve srovnání s běžnými měsíčními zkouškami
- postup hodnocení dle bodu 2

Zde jsou klíčové aspekty hodnocení:

Kritéria hodnocení: Stejně jako u měsíčních zkoušek se i u čtvrtletních prací klasifikace odvíjí od dosažených **čistých úhozů za minutu** (rychlost) a **procenta chyb** (přesnost). Požadavky na rychlost se řídí tabulkou pro daný měsíc, ve kterém se práce koná.

Pravidlo horšího výsledku: Pro stanovení známky z čtvrtletní práce se vždy aplikuje pravidlo, podle kterého se výsledná známka určí podle **horšího z obou měřených parametrů** (rychlost vs. přesnost).

Vyučující má navíc možnost klasifikovat i kratší pětiminutová nebo desetiminutová cvičení jako **motivační hodnocení**, kterým může odměnit úsilí nebo penalizovat nedostatek kázně nad rámec těchto hlavních prací.

5. Domácí příprava žáků

Domácí příprava: Je nezbytný trénink na portálu **student.zav.cz**. Je hrazena ve výši 500 Kč na účet SPŠD.

Konkrétní aspekty toho, jak je domácí příprava monitorována:

Administrační rozhraní: Žák není povinen svůj postup v domácí výuce (probíhající na portálu student.zav.cz) jakkoli dokládat. **Vyučující má přímý přístup do systému**, který mu umožňuje provádět **detailní analýzu historie žákova psaní** i samotného průběhu tréninku.

Indikátor plnění programu: Hlavním měřítkem toho, zda se žák doma připravuje, je **dosažení stanoveného počtu cvičení**.

Deaktivace účtu: Nečinnost v programu ZAV po dobu jednoho roku vede k deaktivaci uživatelského účtu. Opětovná aktivace je podmíněna úhradou příslušné části výuky.

Individuální potřeby (SPP): Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami nebo poruchami hybnosti mohou pracovat s prodlouženým časem či sníženými nároky. O tyto úlevy musí **zákonný zástupce** žáka písemně požádat ředitelku školy a nárok doložit příslušným posudkem. Rozhodnutí o úpravě kritérií je plně v kompetenci ředitelky školy a vyučujícího.

Dlouhodobá absence (nemoc, zlomená ruka atd.) žáka bude řešena individuálně.

Vypracovaly: Ing. Marcela Peroutková Kubíková
Ing. Jana Jindřichová

Za PK ekonomických předmětů: Ing. Anna Hýbnerová